

Бурда Інна Олександрівна
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри політичних наук
Київського національного університету будівництва і архітектури

ЮРИДИЧНА КОЛІЗІЯ ЩОДО СЕРЕДНЬОГО РІВНЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В БУДІВНИЦТВІ

Розвиток будівельної галузі є показником рівня розвитку економіки загалом. Це наповнює бюджет та створює робочі місця. Тому для нас є важливим вчасно реагувати на всі юридичні аспекти, що відбуваються в цій сфері. Однією з складових будівництва, як вже зазначалося, є робочі місця та показники заробітної плати. Саме це є важливим моментом для розвитку будівництва та перспективи зростання. Проте, останнім часом, в Україні склалася ситуація, яка не дозволяє встановлювати заробітну плату робітникам та ІТР будівництва відповідно до ринкових цін та взагалі ціноутворення. В своїй статті ми хочемо зупинитися на юридичній колізії щодо формування заробітної плати, яка має місце з 2008 р., але і сьогодні продовжує існувати у більш загрозливих масштабах.

Розглянемо на прикладі середнього рівня заробітної плати в будівництві у м. Київ.

Згідно даних Головного управління статистики у м. Київ, середня номінальна заробітна плата у будівництві у 2017 р. становить:

Січень – 6300 грн.

Лютий – 6812 грн.

Березень – 6774 грн.

Квітень – 7351 грн.

Травень – 6977 грн.

Червень – 6887 грн.

Липень – 7159 грн.

Серпень – 7733 грн. [1]

Натомість, згідно листа № 7/15-3463 від 3.04.2017 р. Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, за підписом Заступника міністра Л.Р. Парцхаладзе,

«Орієнтовний розмір кошторисної заробітної плати, який доцільно враховувати у 2017 році при визначеності вартості будівництва об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ і організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії, складає від **3590 до 5500 гривень**, що відповідає середньому розряду складності робіт у будівництві 3,8 при виконанні робіт у звичайних умовах [2].

На сьогоднішній день, значна частина замовлень у будівництві є державні замовлення з залученням бюджетних коштів, в тому числі місцевих бюджетів. Так, по м. Київ, до бюджетних місцевих замовлень відносяться: житло для воїнів АТО, будівництво та реконструкція шкіл та дитячих садків, реабілітаційні центри, місця відпочинку, сквери, тощо.

Під час проходження державної експертизи проектно-кошторисної документації, ми отримуємо посилання на вище згаданий документ, але із зазначенням заробітної плати нижньої межі, тобто 3590 гр.

Йдучи далі по процедурі, замовник, який отримав позитивний висновок державної експертизи, спирається на загальну вартість об'єкту будівництва, яка зазначена у даному висновку з показником середньої заробітної плати 3590 гр. для оголошення об'яви державних закупівель.

Як наслідок, при втіленні даних проектів в життя, будівельні компанії стають заручниками ситуації, навіть маючи розрахунки по підприємству по заробітній платі згідно затвердженого Наказом № 33 Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства від 20.02.2017 р. [3]. Даний документ говорить нам про те, що якщо підприємство доведе (згідно «Порядку розрахунку розміру кошторисної заробітної плати, який враховується при визначенні вартості будівництва об'єктів») свою розрахункову заробітну плату відповідно документально, то заробітна плата може бути перерахована [Там само]. Але підтвержені розрахунки будівельних підприємств, які суперечать висновку державної експертизи, не дозволяють на практиці отримати такі перерахунки. В результаті чого, будівельникам пропонують будувати з розрахунку середньої заробітної плати 3590 гр.

Замовник при проведенні державних закупівель не має права відступати від чинного законодавства і лише після проголошення переможців аукціону державних закупівель може взяти до уваги розрахунки підрядника з

зазначенням його заробітної плати по підприємству. При умові, що загальна вартість об'єкту не буде перевищувати граничну, що зазначена у висновку державної експертизи. Отже, на практиці, це має такий вигляд: експертиза проектно-кошторисної документації проводиться замовником на стадії «Проектування», а не «Робоча документація», в наслідок чого виникає безліч додаткових робіт, які не враховуються при проведенні державної експертизи. Окрім того, вартість будівельних матеріалів та обладнання, а також енергоносіїв постійно зростає, тому, коштів, які передбачені розміром висновку державної експертизи «...кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами та кошти на покриття ризиків....» [2] не вистачає навіть на відшкодування додаткових робіт згідно «Робочої документації».

Юридична колізія закладена на законодавчому рівні в затвердженому «Порядку розрахунку розміру кошторисної заробітної плати, який враховується при визначенні вартості будівництва об'єктів» [3]. Даний документ має формулу, одна зі складових якої це розмір прожиткового мінімуму, який на травень 2017 р. становив 1624 р., а не мінімальний розмір заробітної плати по Україні, що становить 3200 гр.

Результатом вищезгаданого є банкрутство будівельних компаній, які не можуть найняти навіть підсобного працівника за місячну заробітну плату за 3590 гр., не говорячи вже про висококваліфікованого спеціаліста.

Така ситуація призводить до відтоку робітників та ІТР за межі країни, а також не сприяє здоровій конкуренції серед підприємців, адже роботи є завідомо збитковими.

Література

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kiev.ukrstat.gov.ua/p.php3?c=1139&lang=1>
2. Офіційний веб-сайт Мінрегіону України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/04/7-15-3463-1.pdf>
3. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1469-16>